

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Економічний факультет

Кафедра теоретичної і прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОРГАНІЗАЦІЯ БРОКЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2020 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Організація брокерської діяльності
Викладач (-і)	Шеленко Діана Іванівна, проф., д.е.н., доц. кафедри теоретичної і прикладної економіки
Контактний телефон викладача	+380990662326
Е-mail викладача	diana.shelenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	6 кредити ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktype.pnu.edu.ua/графік-проведення-консультацій/ .
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Організація брокерської діяльності є дисципліною, вибіркової складової навчального плану. Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить студенту сформувати індивідуальну освітню траєкторію.</p> <p>Під час вивчення даної дисципліни студенти отримують теоретичні знання і практичні навички вироблення основоположних орієнтирів стосовно організації та функціонування біржового ринку, як складового елемента інфраструктури ринку, технології здійснення біржових операцій, а також формування у майбутнього фахівця теоретичних основ та практичних навиків із біржової діяльності й ефективної організації ведення біржових операцій у своїй майбутній діяльності.</p> <p>Роль посередницьких послуг безупинно зростає у всіх сферах і областях сучасного суспільства. Посередництво - об'єктивна категорія інституціональної економіки, що є присутнім не тільки в економічному, але й у політичному, міжнародному і громадському житті. Звичайно під посередництвом розуміють участь третіх осіб у переговорах з метою їхньої оптимізації і пошуку взаємоприйнятних рішень. Третя сторона – це посередник, чи спостерігач, що зайнятий наданням допомоги по врегулюванню відносин чи вирішенню питань, що виникають між іншими сторонами.</p> <p>У ринковій економіці посередництво здобуває власне, відмінний від інших сфер суспільної діяльності, зміст. Воно спрямовано на надання послуг, як виробнику, так і споживачу та установлює взаємовигідні стосунки між ними, у залежності від своєї спеціалізації й умов матеріальної винагороди.</p> <p>Вивчення дисципліни “організація брокерської діяльності” передбачає вирішення двох взаємозв'язаних завдань: освоєння теоретичних аспектів організації і технології брокерського обслуговування на біржі та набуття практичних навиків по стратегії і тактиці ведення торгів, методиці оцінки та прогнозування цін на біржові товари, фінансові інструменти й валютні кошти.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: Змістовий модуль 1. Організаційні основи функціонування брокерських структур Змістовий модуль 2. Економічний механізм здійснення брокерської діяльності</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета дисципліни є формування у здобувачів знань новітніх аспектів та методів управління брокерською діяльністю, набуття практичних навичок із здійснення брокерських операцій та вміння їх ефективно застосовувати у професійній сфері.</p>	

Цілі навчальної дисципліни є: пізнавальні вивчення основних теоретичних засад брокерських послуг як специфічного формату бізнесової діяльності; розкриття сутності та специфіки продажу послуг; вивчення моделі маркетингу послуг посередницького підприємства; практичні – сформувати практичні навички створення цілісної картини з належного брокерського оформлення і виконання біржових угод, брокерських угод та брокерської звітності

У результаті вивчення навчальної дисципліни організація брокерської діяльності студент повинен

знати:

основні ознаки класифікації суб'єктів біржового посередництва;
основні функції виконувани брокерською фірмою;
порядок заснування брокерської фірми (контори);
форми взаємовідносин брокерів з клієнтами;
напрями торгово-економічної стратегії брокерів;
економічні показники ефективності брокерської фірми та брокерів;
шляхи зростання ефективності посередницької діяльності.

вміти:

організувати торгово-посередницький зв'язок між продавцем і покупцем на біржовому ринку;

укладати договір-доручення на брокерське обслуговування;
аналізувати кон'юнктури ринку продукції, з якою брокер планує працювати;
оцінювати можливі фінансові ризики у процесі роботи з клієнтами;
розраховувати граничні рівні збитку брокерської діяльності;
визначати критерії ефективності брокерської діяльності.

Після вивчення початкової дисципліни студент повинен оволодіти такими **комунікаціями:**

здатність зрозуміло здійснювати моделювання біржових торгів та проводити аналіз стану та прогнозування розвитку біржового ринку;

Вивчаючи навчальну дисципліну студент набуває **автономності та відповідальності**, що проявляється у такому:

здатність використовувати критерії ефективності брокерської діяльності на основі показника чистого прибутку на вкладений капітал;

здатність подавати результати виконаних самостійно або у складі колективу досліджень щодо аналізованих економічних явищ та процесів у формі презентації, наукового звіту, доповіді.

4. Компетентності

Інтегральна компетентність

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур

5. Програмні результати навчання

ПРН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

ПРН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

ПРН 19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	28
семінарські заняття	32
самостійна робота	120

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	4	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.					
	Денна форма навчання			Заочна форма навчання		
	лекції ї	семіна- рські заняття	самості йна робота	лекції ї	семіна- рські заняття	самості йна робота
Тема 1. Теоретичні основи функціонування брокерського посередництва	2	2	10			14
Тема 2. Організація брокерської фірми та біржового посередництва	2	4	10			14
Тема 3. Механізм брокерського обслуговування	4	4	10		2	16
Тема 4. Документальне оформлення взаємовідносин між брокерами і клієнтами	2	4	10	2		16
Тема 5. Види доручень брокеру	2	2	10		2	14
Тема 6. Аналіз та прогнозування біржової кон'юнктури	4	4	12	2		18
Тема 7. Економіко-організаційні основи брокерської діяльності	4	4	14		2	18
Тема 8. Ризик менеджмент, як засіб підвищення ефективності	2	2	10	2		16

біржової та брокерської діяльності						
Тема 9. Економічна оцінка брокерської діяльності.	4	4	14			18
Тема 10. Ефективність брокерської діяльності та біржового посередництва	2	2	10			14
Індивідуальне завдання			10			10
Усього годин	28	32	120	6	6	168

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	Поточне тестування та самостійна робота			Сума балів з навчальної дисципліни
	Модуль 1		Модуль 2	
	Змістовий модуль 1 поточний контроль	Змістовий модуль 2 Самостійна робота	Змістовий модуль 3 Індивідуальне завдання	
	Теми 1-12	Теми 1-12	Теми 1-12	
	50	40	10	
	100			
<p>Знання, при формі семестрового підсумкового контролю-заліку, оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:</p> <p>зараховано:</p> <p>90 – 100 – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>80 – 89 – здобувач освіти дуже добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>70 – 79 – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається кількох неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>60 – 69 – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє значну кількість неточностей у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>50 – 59 – здобувач освіти частково опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє значну кількість неточностей у</p>				

знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

не зараховано:

26 – 49 – здобувач освіти не опанував більшості навчального матеріалу дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

1 – 25 здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Шкала оцінювання для заліку		
університетська	національна	шкала ЄКТС
90 – 100	зараховано	A
80-89		B
70-79		C
60-69		D
50-59		E
26-49	Не зараховано	FX
1-25		F

Система поточного оцінювання знань студентів на семінарських заняттях

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виступ та виконання письмового завдання студентом. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання практичних завдань.

Критерії поточного оцінювання:

«5» – в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.

«4» – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.

«3» – в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.

«2» – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.

Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати студенти під час практичних занять сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих).

	<p>Середній бал за поточний контроль переводиться у 50 бальну шкалу.</p> <p>ДОДАТКОВІ БАЛИ ДО ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ</p> <p>Доповнення усного виступу:</p> <p>2 бали – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.</p> <p>1 бал – отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.</p> <p>Суттєві запитання до виступаючих:</p> <p>2 бали – отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.</p> <p>1 бал – отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.</p> <p>Експрес-контроль:</p> <p>2 бали – бали нараховуються студентам, які вільно володіють усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлюють свої думки.</p> <p>1 бал – отримують студенти, які частково володіють матеріалом та можуть окреслити лише деякі проблеми теми.</p> <p>Складання словника основних термінів, що визначені програмою курсу (затемами):</p> <p>Програмою курсу визначено перелік ключових термінів, що розкривають зміст кожної теми. Студентам пропонується скласти словник основних термінів з конкретної теми бали нараховуються студентам, які не лише склали повний перелік визначених термінів з конкретної теми, а й можуть вільно розтлумачити їх зміст.</p> <p>1 бал – нараховуються студентам, які склали неповний перелік визначених термінів з конкретної теми і не можуть їх розтлумачити без конспекту.</p> <p>Підготовка творчих завдань(есе, дайджест):</p> <p>Есе – це самостійна творча робота, де у вільній формі висловлюються особисті думки на тему, передбачену робочою програмою. Головна мета есе – це самостійне викладення студентом на підставі опрацьованого матеріалу теми, проблеми, питання.</p> <p>Дайджест – це добір уривків з різних джерел на певну тематику. У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки.</p> <p>1 бал – бали отримують студенти, які можуть виокремити з різних джерел основні положення, структурно об'єднати їх, коротко проаналізувати кожне з них та зробити ґрунтовні узагальнюючі висновки</p> <p>1 бал – бал отримують студенти, які в цілому правильно виокремили основні положення кожного з джерел, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків.</p>
<p>Система оцінювання знань самостійної роботи студентів</p>	<p>Самостійна робота студентів включає:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Письмову контрольну роботу 2. Тестування <p>Письмова контрольна робота</p> <p>Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Підсумковий модульний контроль знань студентів здійснюється через</p>

<p>Система оцінювання знань через проведення аудиторних письмових контрольних робіт</p>	<p>проведення аудиторних письмових контрольних робіт.</p> <p>Передбачено виконання двох контрольних робіт, які проводяться змістових модулів. Кожна контрольна робота оцінюється максимум 10 балів (20 балів).</p> <p>1. Контрольна робота 1.</p> <p>Написання контрольної роботи після Теми 6. Підготовка контрольної роботи на тему “Ризик менеджмент, як засіб підвищення ефективності біржової та брокерської діяльності Обґрунтуйте основні проблеми правового регулювання брокерської діяльності в Україні”, оцінюється, як поточна оцінка 2, 3, 4, 5.</p> <p>Контрольну роботи надсилати на пошту diana.shelenko@pnu.edu.ua, або здавати на семінарському занятті.</p> <p>Виконання теоретичного завдання потребує повної аналітичної і змістовної відповіді і оцінюється таким чином:</p> <p>9-10 балів отримують студенти, які повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, використавши при цьому не лише обов’язкову, а й додаткову літературу.</p> <p>7-8 бали отримують студенти, які в цілому розкрили теоретичне питання, однак не повно і допустивши деякі неточності. При цьому не використав на достатньому рівні обов’язкову літературу.</p> <p>4-6 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, але розкрили його не повністю, допустивши деякі незначні помилки.</p> <p>1-3 бали отримують студенти, які частково розкрили або зовсім не розкрили питання або допустили неточності та помилки.</p> <p>1. Контрольна робота 2.</p> <p>Усне опитування термінів відповідно до глосарію у дистанційній формі навчання http://www.d-learn.pu.if.ua. Після Теми 9.</p> <p>Критерії оцінювання:</p> <p>9-10 балів – в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усного виступу.</p> <p>7-8 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усного виступу, в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.</p> <p>4-6 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усного виступу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.</p> <p>1-3 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усної відповіді, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності.</p> <p>2. Тестовий контроль: студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (d-learn.pnu.edu.ua) (дві спроби – кращий результат).</p> <p>Максимальна кількість балів за тестування становить 20 балів (40 тестів по 0,5 бали).</p>
<p>Система оцінювання</p>	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов’язкове виконання індивідуального завдання – індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) “Види</p>

<p>знань через проведення письмових індивідуальних робіт</p>	<p>брокерської діяльності в Україні”.</p> <p>Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ) виконується у вигляді презентації до 5 слайдів з вказанням назви завдання, шифру групи та прізвища виконавця. Розподіл завдань здійснює викладач в межах групи або лекційного потоку (згідно порядкового номеру чи іншим способом (можна використати метод роботи в малих групах), координатор староста,</p> <p>Оформляють ІНДЗ у вигляді презентації Power Point (захист відбувається на останньому практичному занятті, презентація надсилається викладачу на електронну пошту).</p> <p>Максимальна оцінка за ІНДЗ становить 10 балів.</p> <p>Критерії контролю знань індивідуальної роботи студентів (за виконання письмової контрольної роботи або індивідуального завдання):</p> <p>9-10 балів - в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.</p> <p>8-7 бали - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.</p> <p>6-5 бали - в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.</p> <p>4-3 бали - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.</p> <p>2-1 бал - частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.</p> <p>0 балів - не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Студент повинен набрати не менше 50 балів у сумі за три змістові модулі:</p> <p>ЗМ 1. Поточний контроль (1-50 балів).</p> <p>ЗМ 2. Самостійна робота (1-40 балів).</p> <p>ЗМ 3. Індивідуальне науково-дослідне завдання (1-10 балів).</p> <p>Якщо студент набрав менше 50 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана факультету за заявою, погодженою з кафедрою теоретичної і прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Підсумковою формою контролю є залік, який виставляється як сума балів за модулями.</p> <p>Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на залік, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за</p>

встановленими правилами.

В умовах карантину ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми ZOOM.

Повторне складання заліку допускається не більше двох разів з кожної дисципліни:

один раз викладачеві (**талон №2**) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (**талон №3**) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.

Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється **повторне вивчення** навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).

8. Політика навчальної дисципліни

Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на залік, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється.

Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019).

9. Рекомендована література

Основна

1. Сотник І. Таранюк Л. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник. Суми.: Університетська книга, 2018. 572 с.

2. Закон України “Про товарну біржу”. від 10 грудня 1991 року № 1956-XII. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12#Text>

3. Солодкий М.О., Резнік Н.П., Яворська В.О. Основи біржової діяльності: навчальний посібник: [за ред. М.О. Солодкого]. К.: ЦП Компринт, 2017. 450 с.

4. Пепа Т. В., Пішеніна Т. І., Лавринович В. В. Біржова діяльність : Навч. посібник. - К.: Ліра-К, 2016. 540 с.

5. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за ред. д.е.н, проф. І.М.Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми : Університетська книга, 2019. 572 с.

6. Шишка Ю.А. Брокерська діяльність на ринку цінних паперів. Фінансовий ринок. 2018. URL: <http://libfor.com/index.php?newsid=3256>

Наукові публікації

7. Гавриш О.М., Федюнін С.А. Роль брокера під час здійснення торговельних операцій на біржі. *Інтелект XXI*. № 2. 2020. С. 50-54.

8. Hull, John Risk management and financial institutions / John C. Hull. Fourth Edition. 2015. 743р.

9. Озерчук О. В., Клименко К. В. Окремі аспекти брокерської діяльності на фінансовому ринку України. *Економіка та держава*. 2020. № 9. С. 52–58. URL <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=4738&i=7>

10. Who is a stock broker? URL: <http://www.sharemarketschool.com/stock-broker-explained/>

Шеленко Д.І.
Професор кафедри теоретичної і прикладної економіки